

ROSKILDE KOMMUNE

Rottehandlingsplan for den kommunale rottebekæmpelse i Roskilde Kommune – 2018-2021

November 2018

ROSKILDE
KOMMUNE

Udvalgets forord

Kolofon

Udarbejdet af:

Roskilde Kommune

Rådhusbuen 1

4000 Roskilde

Tlf. nr.: 4631 3000

E-mail: kommunen@roskilde.dk

Web: www.roskilde.dk

Rapportens titel:

Roskilde Kommune.

Forslag til Rottehandlingsplan 2018-21.

Dato:

Endelig udgave 20-11-2018

Redaktion:

Roskilde Kommune i samarbejde med A.C.Heiberg.

Dette er den anden handlingsplan for den kommunale rottebekæmpelse i Roskilde Kommune. Kommunerne er forpligtiget til at udarbejde en ny handlingsplan minimum hvert tredje år, ifølge bekendtgørelsen om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (nr. 913 27/6/2016).

Med handlingsplanen 2018-2021 er det Roskilde Kommunes ønske, fortsat at sikre en effektiv rottebekæmpelse med fokus på forebyggelse og målrettet bekæmpelse over og under jorden.

Klima- og Miljøudvalget, Roskilde kommune, November 2018.

Indholdsfortegnelse

1	Målet for den kommunale rottebekæmpelse i Roskilde Kommune	4
2	Hvor er der behov for at bekæmpe rotter?.....	5
2.1	Rottebekæmpelsen i Roskilde Kommune.....	5
3	Udvikling i antallet af rotteanmeldelser	6
4	Indsatsområder for perioden 2018-2021.....	7
4.1	Hvorfor disse indsatsområder?.....	7
	Styrkelse af den daglige administrative indsats ...	7
	Indsats mod rotter i kloakken	8
	Rottespærre på Institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler	8
	Forebyggelse af rotter med øget information og målrettede informationskampagner	8
	Den særlige indsats på udsatte ejendomme og lokaliteter	9
	De nye tilsynspligtige ejendomme	9
4.2	Hvordan vil vi støtte op om vores indsatsområder?	9
	Styrkelsen af den administrative rottebekæmpelse	9
	Indsatsen mod kloakrotter	10
	Rottespærre på Institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler	11
	Information og målrettede kampagner	11
	Indsatsen mod udsatte ejendomme og områder	12
	Indsatsen på øer og holme i Roskilde Fjord	12
	Indsatsen vedrørende de nye tilsynspligtige ejendomme	13
4.3	Den private rottebekæmpelse i Roskilde Kommune	13

1 Målet for den kommunale rottebekæmpelse i Roskilde Kommune

Kommunerne skal bekæmpe rotter, da rotter kan være bærer af en lang række sygdomme. Rotter kan være bære af en lang række sygdomme og kan overføre den smitte til os og vores husdyr, men foruden at være smittespredere kan rotter også forårsage store ødelæggelser på private og offentlige ejendomme, kloakker og forurene vores fødevarer med deres urin og ekskrementer. Derfor er det vigtigt, at når borgere står i den uheldige situation at have observeret rotter på deres ejendom, at de kan blive mødt med hurtig, kompetent og effektiv bekæmpelse.

Roskilde Kommune vil have fokus på at sikre kommunens borgere, en effektiv rottebekæmpelse af høj kvalitet og det betyder blandt andet, at borgere som oplever at få rotter, skal forvente:

- At der reageres hurtigt på en anmeldelse – er rotten i beboelsen, vil bekæmperen rykke ud hurtigst muligt og senest næste arbejdsdag. Drejer det sig om, rotter udendørs, skure, garage, stalde etc. rykker bekæmperen ud senest 2 hverdage efter anmeldelsen.
  - Hurtig udrykning er vigtig for en hver rottebekæmpelse, da en hurtig identifikation, årsagsforklaring og hurtig indsats er afgørende for en hurtig og effektiv bekæmpelse.
  - Fra 1. januar 2019 vil rottebekæmpelsen rykke ud på anmeldelser om rotter i beboelse, institutioner og fødevarer virksomheder på lørdage og søn- og helligdage i tidsrummet kl. 10-14
- At forekomsten af rotter hurtigt ophører på ejendommen
  - Bekæmpelse af rotter med gift og/eller fælder kan tage tid, men at bekæmperen har overblik over rottesituations omfang er medvirkende til, at han/hun kan sætte ind med den nødvendige bekæmpelse hvor der er behov
- At bekæmperen finder årsagen til rotteforekomsten og dermed kan rådgive borgeren om fremtidige forebyggende tiltag
  - Rottebekæmperen vil i de fleste tilfælde finde årsagen til den anmeldte rotteforekomst, og vil derfor vejlede borgeren om, hvordan det undgås i fremtiden og samtidig se efter om der er andre u hensigtsmæssige forhold, som vil kunne give grundlag for rotteforekomst senere hen og vejlede om nødvendige tiltag.
- At bekæmperen følger op på bekæmpelsen med regelmæssige tilsyn – dog med maksimum 7 dages mellemrum
  - En bekæmpelse som der ikke følges op på, uagtet om der anvendes gift eller fælder, er ikke effektiv rottebekæmpelse
- At den enkelte borger hele tiden er informeret om bekæmpelsesforløbet, da det erfaringsmæssigt er med til at give tryghed
- At al rottebekæmpelse med gift foretages under hensyn til miljøet og lovgivningen
  - De anvendte gifte er ikke gavnlige for miljøet, men alligevel har vi situationer, hvor det er svært at undgå brugen af gift, hvis en effektiv bekæmpelse skal opnås. Bekæmpelsen i Roskilde Kommune har dog også fokus på brug af ikke giftige metoder til bekæmpelse af rotter, i det omfang det vurderes forsvarligt at benytte disse.

2 Hvor er der behov for at bekæmpe rotter?

Kommunen skal foretage rottebekæmpelse alle steder, hvor der forekommer rotter. Oplever eller mistænker en borger, at der kunne være rotter, skal dette straks anmeldes til kommunen. I dag kan der anmeldes om rotteforekomst døgnet rundt via kommunens hjemmeside eller via FORS hjemmeside (Forsyningen i Roskilde Kommune).

Der kan være behov for særlige indsatsområder, hvor man ikke typisk får anmeldelser om rotter, som rotter i kloakken og rotter på fugleløer beliggende i Roskilde fjord. Der findes også ejendomme, hvor der hyppigere end andre steder kan forekomme rotter, som følge af den aktivitet der finder sted – det er typisk ejendomme med dyr, som f.eks. høns og kaniner. Dvs. fritidsinstitutioner, rideskoler, hobbylandbrug etc.

2.1 Rottebekæmpelsen i Roskilde Kommune

I Roskilde Kommune er rottebekæmpelsen udliciteret til et privat bekæmpelsesfirma. Når Roskilde Kommune udbyder bekæmpelsen er der først fokus på kvaliteten af den leverede bekæmpelse og dernæst prisen. Den administrative del af rottebekæmpelsen varetages af FORS A/S i samarbejde med Roskilde kommune.

Udgifterne til den kommunale rottebekæmpelse i Roskilde Kommune er gebyrfinansieret og opkræves parallelt med ejendomsskatten. I 2017 var gebyret på 0,012 ‰ af ejendomsværdien, hvilket betyder at en ejendom til en værdi af 1 mio. kr. årligt betalte 12 kr i 2017. Beløbet reguleres, så der over en kort årrække (2-3 år) er balance mellem udgifter og gebyr. Det forventes, at beløbet vil stige fremadrettet pga. øgede udgifter til bekæmpelse og varetagelse af lovpligtige forebyggende tiltag, som f.eks. opsætning af rottespærre på institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler (se i øvrigt indsat mod rotter i kloakken).

Rottegebyret dækker alle udgifterne i forbindelse med bekæmpelsen. For kommunens borgere betyder det, at får de rotter, så bekæmper kommunen rotterne uden ekstra omkostninger. Borger skal dog selv betale for de udgifter, som rotteforekomsten har forårsaget dvs. skader på egen kloak, ejendom og fremtidig sikring.

- Rottegebyret opgøres som en promillesats af ejendomsværdien og opkræves via forbrugsafgifterne
- Rottegebyret dækker alle direkte udgifter forbundet med den kommunale rottebekæmpelse
- Rottegebyret dækker ikke grundejeres egne udgifter til udbedringer af defekte kloakker, skader forårsaget af rotter og diverse rottesikring
- Man har som grundejer pligt til at anmelde forekomst af rotter

3 Udvikling i antallet af rotteanmeldelser

I dette afsnit redegøres for udviklingen i antallet af rotteanmeldelser i Roskilde Kommune og mulige årsager til denne udvikling.

Antallet af rotteanmeldelser er stærkt varierende over årene med større eller mindre fald og stigninger. Men overordnet synes det, at der er stigende tendens i antallet af anmeldelser. Som det fremgår af figuren, så er det stigende antal rotteanmeldelser en landsdækkende tendens.

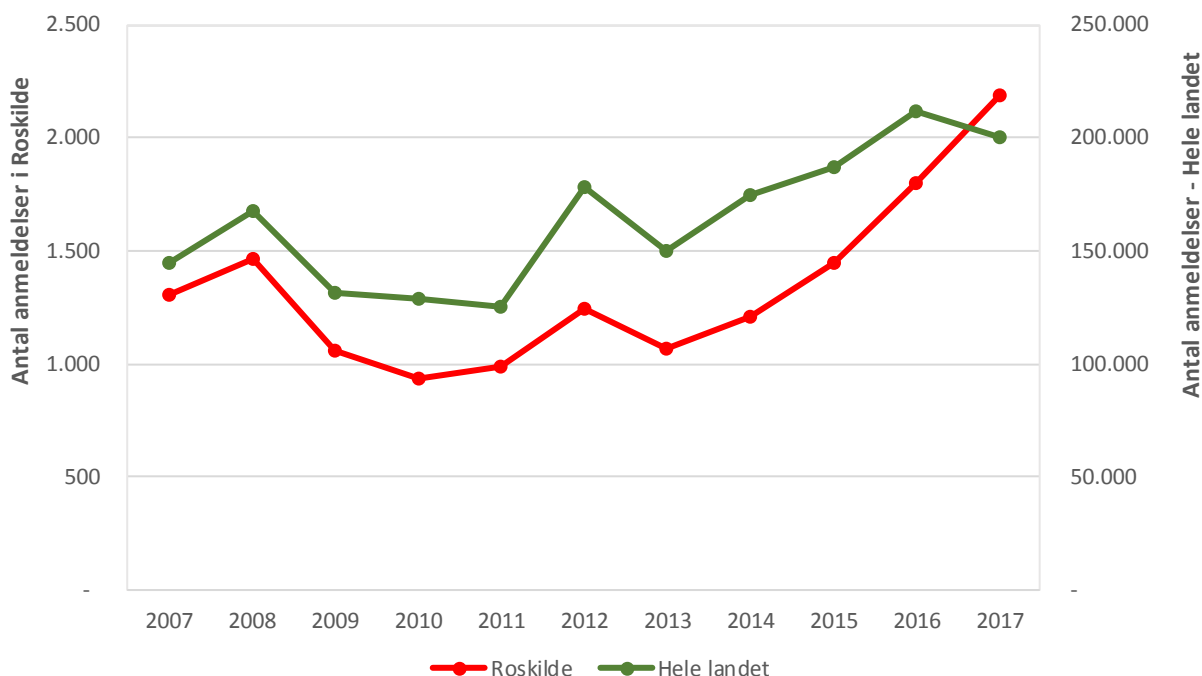
Hvad dette skyldes, og om det stigende antal anmeldelser er udtryk for, at der er kommet flere rotter er noget uklart. Men årsagerne til dette skyldes formentlig mange forskellige forhold af både biologisk og social karakter.

Afhængig af vejret er overlevelsen af rotter varierende og milde vintre kan have ugunstig indflydelse, da flere rotter overlever og yngler hyppigere. De senere års relative milde vintre kan have haft en indflydelse på den observerede stigning.

Et øget fokus på rotter og de problemer de kan forårsage samt den lette adgang til digital anmeldelse af rotter kan ansætte til hyppigere anmeldelse af rotteproblemer.

Hvor mange anmeldelser per år er rimeligt i Roskilde Kommune? Og er det nuværende niveau for højt? Vil antallet af anmeldelser falde de kommende år, som følge af en øget indsats? Det kan der kun gisnes om. Vi har ikke mulighed for at ændre de vejrlige forhold, men alt andet lige, burde en øget opmærksomhed på generel forebyggelse fra kommunen og for kommunens egne borgere, samt kommunens øget fokus på håndhævelse, betyde, at vi nedbringer rotternes levedygtigheder og dermed antallet af rotteanmeldelser.

Kan vi forvente, at en øget forebyggende indsats i rottebekæmpelsen vil kunne resultere i en længevarende nedgang i antallet af anmeldelser allerede i den kommende planperiode? Vi håber, at vi kan se de første resultater af denne indsats, men da der er tale om en lang og til tider langsom process med bl.a. at ændre vores generelle opfattelse af vores egen rolle i tilstedeværelsen af rotter, er så er det vores forventning at mere varige resultater vil tage tid at opnå.

4 Indsatsområder for perioden 2018-2021

Handlingsplanen skal ses som et supplement til den allerede eksisterende kommunale rottebekæmpelse, som lever op til lovgivningens krav.

Med handlingsplanen 2018-2021 ønsker vi, Roskilde Kommune, at fastholde den gode udvikling, der har fundet sted i den kommunale rottebekæmpelse under sidste planperiode. Vi ønsker fortsat at have et øget fokus på målrettet forebyggelse og bekæmpelse af rotter.

Vi har for at styrke forebyggelsen og bekæmpelsen af rotter udpeget nogle fokusområder, som skal understøtte kommunens mål for den kommunale rottebekæmpelse.

- Styrkelse af den daglige styring af den kommunale rottebekæmpelse
- At sikre at rotterne forbliver i kloakkerne
- Øget indsats med oplysende indsats samt målrettede kampagner
- Øget indsats ved ejendomme hvor der kan være særlige behov for bistand med hensyn til at holde rotter "for døren"
- Indførelse af særlig rotteeftersyn på erhvervs-mæssige ejendomme med f.eks. dyrehold og/eller primærproduktion

Den 1. januar 2018 trådte en ny bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (BEK nr 1723 af 17. december 2017) i kraft, og med den bl.a. et krav om, at Roskilde kommune, i rottehandlingsplanen, skal lade det fremgå, om privat rottebekæmpelse er tilladt i Roskilde Kommune, hvilke krav kommunen stiller til udførelsen af privat rottebekæmpelse i Roskilde Kommune og hvordan Roskilde Kommune vil føre tilsyn med den private rottebekæmpelse. Derfor vil der i denne handlingsplan, foruden beskrivelsen af de enkelte indsatsområder også være en vejledning for den private rottebekæmpelse, som SKAL følges, hver gang der foretages private rottebekæmpelse i

Roskilde Kommune. Vejledningen er medtaget som afsnit 4.3

4.1 Hvorfor disse indsatsområder?

Styrkelse af den daglige administrative indsats

I dag styres den daglige kontakt og dialog med bekæmpelsen af FORS A/S. FORS A/S og Roskilde Kommune samarbejder i forbindelse med blandt andet håndhævelse af individuelle rottesager, men også vedrørende de generelle forventninger og retningslinjer for rottebekæmpelsens udførelse.

Selvom rottebekæmpelsen er udliciteret i Roskilde Kommune er det vigtigt, at Roskilde Kommune bistår den praktiske bekæmpelse og at borgerne i Roskilde Kommune ikke er i tvivl om, at Roskilde Kommune står bag ved de råd og vejledninger, som borger måtte modtage fra rottebekæmpelsen. Derfor vil Roskilde Kommune og FORS A/S sikre en større synlighed i den leverede rottebekæmpelse.

Da rottebekæmpelsen er udliciteret, er der et lovkrav mht et lovpligtigt tilsyn (kontrol) med den udførte rottebekæmpelse. For at sikre at den udliciterede rottebekæmpelse lever op til lovmæssige og kontraktlige krav vil Roskilde Kommune og FORS A/S have et øget fokus på denne opgave i den kommende handlingsplansperiode.

Roskilde Kommune og FORS A/S vil også have et øget fokus på generel håndhævelse overfor grundejerne i Roskilde Kommune, idet det vil kunne bidrage positiv den hurtige og effektive rottebekæmpelse, og samtidig sikre, at de påkrævede og nødvendige forebyggende foranstaltninger bliver igangsat.

Som følge af øget opmærksomhed på og lovkrav til de administrative arbejdsopgaver, og de øgede lovkrav med hensyn til nye tilsynspligtige tilsyn samt registreringer til den nationale rottedatabase, er der behov for en øget og styrket administrativ indsats i Roskilde Kommune.

- Så længe rotter bliver nede i kloakken er de ikke et problem for den kommunale rottebekæmpelse
- I byzone udgør rotteanmeldelser forårsaget af kloakrotter en betydelig andel af rotteanmeldelserne
- Rotterne lever fortrinsvist inde på den private ledningsdel
- Den bedste forebyggelse mod indtrængning af kloakrotter er at have en intakt ledning
- Det er den enkelte ledningsejer, der selv skal sikre egen kloakledning

Indsats mod rotter i kloakken

I byerne lever størstedelen af rotterne i kloakkerne, men på grund af dårlig vedligeholdte kloakker kommer de lejlighedsvis ud og skaber problemer for den enkelte borger og de nære omgivelser. Hvis kloakkerne er tætte og ledningsejere sikrer egne afløbsinstallationer, så vil vi have et effektivt system, som kan holde rotterne inde. Desværre er dette ikke altid tilfældet. Derfor vil borgere, som oplever problemer med rotter som følge af defekte kloakker og afløbsinstallationer blive bedt om, at udbedre disse straks. Denne tilgang, er det, som giver den bedste forebyggelse mod kloakrotter på sigt. Det er vores, Roskilde Kommune og FORS A/S, opfattelse at den bedste forebyggelse mod rotter i kloakken er udbedring, nedlæggelse af ubrugte ledninger og sikring og derfor vil vores primære indsats i kampen mod kloakrotter være at opnå tætte kloakker både på den private og den offentlige kloakledning.

I Roskilde Kommune er vi derfor opmærksomme på, at eventuelle kloakfejl helst skal identificeres af vores rottebekæmpere, når de rykker ud på en rotteanmeldelse. Specielt hvor der er mistanke om, at rotterne kan være fra kloakken.

Der er ingen forpligtigelse til at bekæmpe rotterne, så længe de forbliver i kloakken og bekæmpelse i kloakken har da heller ikke vist sig at være en effektiv måde at komme rotterne til livs. Typisk vil rotterne, inden for meget kort tid efter ophør af bekæmpelse, være tilbage på samme niveau som før bekæmpelsen. Roskilde Kommune og FORS A/S, foretager dog lejlighedsvis bekæmpelse af rotter, hvis det skønnes, at kunne give f.eks. en midlertidig reduktion i antallet af rotter forud for f.eks. ledningsreovering.

Rottespærre på Institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler

Roskilde Kommune har siden 2012 opsat rottespærre på kommunalt ejede institutioner, skoler og plejehjem. Med den nye bekendtgørelse er der sket en udvidelse af denne

opgave, idet der er krav om, at kommunen også skal tilbyde opsætning af rottespærre på alle private, statslige og regionale institutioner, skoler og plejehjem (og hospitaler).

Roskilde Kommune skal inden udgangen af 2020 have opsat rottespærre på institutioner, skoler etc, hvor det viser sig teknisk muligt og hvor grundejeren ønsker dette.

Forebyggelse af rotter med øget information og målrettede informationskampagner

Roskilde Kommune er ansvarlig for en effektiv rottebekæmpelse overalt i kommunen. Den kommunale rottebekæmpelse kan, i de fleste tilfælde, udrydde rotterne lokalt. Da det, langt hen ad vejen, er os selv, der giver rotter mulighed for at slå sig ned i vores omgivelser, er det også os selv, der kan forhindre rotter i at slå sig ned på vores ejendom. Derfor giver det mening, at vi, Roskilde Kommune og FORS A/S, foruden at ville levere en effektiv rottebekæmpelse, har fokus på en generel forebyggende indsats fra både kommunen og kommunens egne borgere.

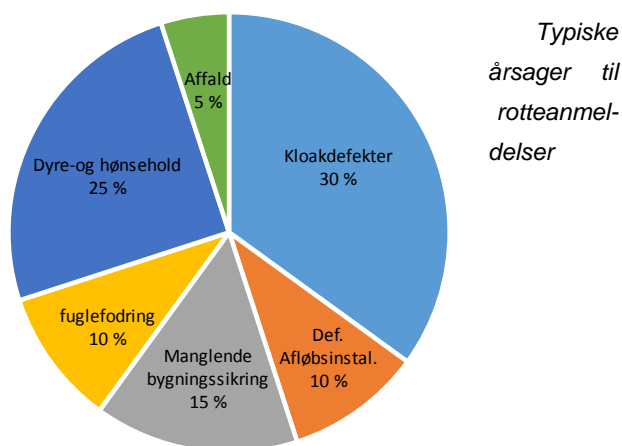
Man kan som sagt selv gøre meget for at undgå rotter på sin ejendom, hvis blot man ved, hvad der skal til for at undgå at tiltrække rotter samt undgå at give dem plads til at slå sig ned. Derfor er det vigtigt for Roskilde Kommune og FORS A/S, at når en borger oplever at få rotter, at de bliver mødt med råd og vejledning om forebyggelse af rotter af kommunens rottebekæmpere.

Roskilde Kommune og FORS A/S, vil ligeledes med målrettede informationskampagner, sikre at den nødvendige information og vejledning også når ud til borgere, som endnu ikke har haft den ubehagelige oplevelse "at få rotter på ejendommen".

Nedenstående figur er baseret på en typisk fordeling af årsager til rotteanmeldelser. Af nedenstående figur fremgår det, at det, der skaber grobund for rotter, er relateret til noget, man som borgere relativt nemt kan gøre noget ved som f.eks.: hønse- og dyrehold, fuglefodring, utætte af-

faldsstativer eller hensætning af spiseligt affald, usikrede bygninger med for eksempel huller i sokkel, utætte døre eller andet.

Den særlige indsats på udsatte ejendomme og lokaliteter

Selvom man langt hen ad vejen kan gøre meget for at undgå rotter, så erkender vi, at der findes enkeltstående ejendomme, hvor man ikke helt kan forebygge sig ud af rotteproblemet. Enten på grund af den form for aktivitet der finder sted, eller afhængigt om man overhovedet helt eller delvist kan fjerne årsagen til problemet.

Nogle af disse særlig udsatte steder er f.eks. rideskoler/klubber. Her tiltrækker hesteholdet tit rotter. Her finder rotter typisk gode muligheder for at slå sig ned, det kunne f.eks. være i det opmagasinerede foder og strøelse. Nogle gange er disse bygninger også i ringe rottesikret stand og her kan der være behov for gode råd og vejledning, hvordan dette kan opnås med minimale omkostninger.

En særlig indsats her skal ses som en udstrakt hånd, hvor man kan bruge den kommunale rottebekæmpelse som sparringspartner, men også hvor kommunen hurtigt kan træde til med bekæmpelse og håndhævelse. Grunden til at sådanne steder her skal have et øget fokus, er at det er her, at der er en stor færdsel af unge mennesker, og at man her kan indbygge gode vaner med hensyn til, hvordan de også kan bidrage generelt til mindskning af rotteproblemet. Men også at de unge mennesker her er i risiko for at få tæt kontakt til rotterne og udsættes for smitteoverførsel.

Andre steder hvor rotter også trives og hvor særlig forebyggelse af rotter er meget vanskeligt er på de talrige

fugleøer i Roskilde Fjord. Her kan særligt store forekomster af rotter udgøre en trussel mod de ynglende fugle, idet rotter gerne spiser af fuglenes æg og unger. Derfor er det vigtigt at følge med på eventuel rotteaktivitet på de enkelte fugleøer og slå ned med bekæmpelse, hvis det vurderes nødvendigt i forhold til den ynglende fuglebestand.

De nye tilsynspligtige ejendomme

Tidligere skulle Roskilde Kommune lade alle ejendomme i landzonen samt alle landbrugsejendomme i byzone besøge minimum én gang hvert andet år med henblik på at undersøge ejendommene for rotter.

Med den nye bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter (nr. 1723), så er dette krav bortfaldet. I stedet er der indført et begreb "Tilsynspligtige ejendomme", som i bekendtgørelsen er defineret som værende – *Erhvervsjendomme med dyrehold, primærproduktion af fødevarer og foder til dyr, opbevaring af foderstoffer til dyr eller opbevaring af planteprodukter, som efterfølgende anvendes til produktion af fødevarer til mennesker.*

Disse ejendomme vil én gang årligt i perioden 1. oktober til 28/29. februar modtage et tilsynsbesøg fra den kommunale rottebekæmpelse. Roskilde Kommune kan, i det omfang, det vurderes relevant udvide med andre ejendomme.

4.2 Hvordan vil vi støtte op om vores indsatsområder?

Nedenstående vil kort beskrive de aktiviteter, som vil blive igangsat eller fortsætte i den næste planperiode 2018-2021.

Styrkelsen af den administrative rottebekæmpelse

Den daglige kontakt til bekæmpelsen og kontraktopfølgning varetages af FORS A/S. FORS A/S deltager sammen med bekæmpelsen de steder, hvor der kan være behov for at intensivere indsatsen overfor enkelte grundejere. Roskilde Kommune varetager den egentlige myndighedshåndhævelse og bidrager hermed, når FORS A/S skønner det nødvendigt og ikke ad frivillighedens vej kan afhjælpe problemerne.

Tilsammen vil Roskilde Kommune og FORS A/S anvende ét årsværk til den administrative rottebekæmpelse, hvor ca 0,8 årsværk skal bruges af FORS A/S til bl.a.

- den daglige kontraktstyring
- øget tilsyn

- registreringer til den nationale rotte-database
- opfølgning og planlægning af den praktiske rottebekæmpelse
- dialog med kommunens borgere etc.
- besigtigelser sammen med rottebekæmpelsen
- møder med rottebekæmpelsen
- i samarbejde med Roskilde Kommune at yde bistand i forbindelse med håndhævelse etc.

Ca. 0,2 årsværk skal bruges af Roskilde Kommune i forbindelse med håndhævelse, handlingsplaner udbud etc..

Nedenstående punkter er nogle af de områder som FORS A/S og Roskilde Kommune vil have et særligt øget fokus på;

- Roskilde Kommune og FORS A/S vil opstille enkelte og klare retningslinjer for hvornår og hvordan der skal håndhæves. De steder, hvor der typisk kan være behov for håndhævelse, er steder, hvor rotteproblemer er foranlediget af f.eks.;
  - Overdreven fuglefodring
  - U hensigtsmæssige hønse- og/eller fuglehold
  - U hensigtsmæssig opbevaring af foder til dyr
  - Henstilling af spiseligt affald
  - Manglende rottesikring
  - Defekte kloak og afløbsinstallationer
- FORS A/S vil forpligtige sig til at sikre en kompetent daglig administrativ ledelse samt sikre kontinuitet i forbindelse med ferie, sygdom etc.
- FORS A/S vil, i større omfang end i dag, deltage i besigtigelser i samarbejde med rottebekæmpelsen.
- Roskilde Kommune og primært FORS A/S vil løbende sikre sig at den udliciterede rottebekæmpelse lever op til de lovmæssige og kontraktlige krav.
  - Det vil vi blandt andet gøre med kontrol og dialog med bekæmpelsen – da alle anmeldelser og handlinger, som foretages i forbindelse

med en bekæmpelse registreres digitalt, har FORS A/S og Kommunen mulighed for at indsamle oplysninger for bekæmpelsen.

- Sikring at det digitale værktøj RotteWeb benyttes optimalt i både den praktisk og administrative rottebekæmpelse.
- FORS A/S vil sammen med Roskilde Kommune lade forestå særlige opfølgende (uanset) kontrol-tilsyn med den private rottebekæmpelse

Indsatsen mod kloakrotter

Roskilde Kommune og FORS A/S vil med en række tiltag arbejde for, at de rotter, som lever nede i kloakkerne, forbliver dernede. Det vil vi bl.a. gøre ved;

- fortsat at have fokus på det daglige arbejde med fejlfinding og håndhævelse
- at sikre os, at vores bekæmpere altid er udstyret med fornødne viden og værktøj til at kunne identificere eventuelle kloakdefekter.
- at sikre os, at der altid følges op på sager, hvor der er identificeret kloakfejl. Her arbejder bekæmpere, kommune og forsyningen tæt sammen med hensyn til at bruge den nødvendige håndhævelse
- at FORS A/S foretager tv-inspektion på offentlige ledninger, og når der findes "døde" stik (stik som ikke længere er i brug), sikres det, at disse lukkes af, så de ikke fremover tjener som bosted for rotter
- at Roskilde Kommune og FORS A/S, i de rotteanmeldelsessager, hvor de skønner det nødvendigt eller hensigtsmæssigt, vil anbefale opsætning af rottespærre på de private ledningsdele, for at nedsætte risikoen for indtrængning af rotter.
- at Roskilde Kommune og FORS A/S vil sikre, at der altid opsættes rottespærre ved kommunale byggemodninger samt anbefale opsætning på private byggemodninger foruden de steder hvor der i bekendtgørelsen er stillet krav der til.
- Roskilde Kommune og FORS A/S vil steder, hvor de skønner det nødvendigt foretage kloakrottebekæmpelse. Her vil der altid være

re fokus på at lave en målrettet kloakrottebekæmpelse og det betyder blandt andet, at der, oftest også, foretages bekæmpelse helt ind til og med skelbrønd, da det er nødvendigt for at opnå en lidt mere effektiv kloakrottebekæmpelse.

- Roskilde Kommune og FORS A/S bruger fortsat gift til kloakrottebekæmpelse, men her vurderes det, at ved at lave målrettet og opfølgende bekæmpelse, at den miljømæssige påvirkning minimeres. Anvendelsen af gift, anvendes primært steder, som en forebyggende foranstaltning før større kloakreoveringer og/eller hvor kloakerne er blotlagte/åbne for en kortere periode.
- Roskilde Kommune og FORS har foreløbig vurderet, at gevinsten ved brug af fælder ikke står mål med det betydelige ressourceforbrug forbundet hermed.

Rottespærre på Institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler

Som følge af det nye lovkrav om at opsætte rottespærre på private, statslige og regionale institutioner, skoler, plejehjem og hospitaler tilbyder Roskilde Kommune at opsætte rottespærre, hvis de pågældende institutioner, skoler etc ønsker det.

Tilbuddet om opsætning af rottespærre er en frivillig ordning. Men Roskilde Kommune og FORS A/S vil kun lade rottespærre opsætte, hvis det vurderes forsvarligt og teknisk muligt.

I forbindelse med en eventuel opsætning vil de eksisterende stikledninger indtil institutionen, skolen etc blive undersøgt med hensyn til fejl og defekter. Undersøgelsen vil kunne ske på følgende måde;

- ved røgprøver
- ved TV-inspektion
- ved visuel inspektion af brønde

Ved fundne fejl og/eller defekter vil den pågældende institution, skole etc. blive bedt om at få disse udbedret forud for opsætning af rottespærre. Udbedring af defekter vil ske for institutionens, skolens etc. egen regning.

Ved opsætningen af rottespærre vil der ligeledes blive igangsat bekæmpelse af rotter, som måtte leve/bo inde bag den opsatte rottespærre.

Når bekæmpelsen er afsluttet, vil ansvaret for driften og vedligeholdelse af den opsatte rottespærre overgå til den pågældende institution, skole etc.

Opsætning, undersøgelser for defekter samt bekæmpelse, vil blive betalt af Roskilde Kommune via det opkrævede rottegebyr.

Roskilde Kommune vil i forbindelse med denne nye opgave søge en afklaring med hensyn til omfang og finansiering af opgaven.

Information og målrettede kampagner

Formålet med denne indsats er så vidt muligt at inddrage borgerne aktiv i bekæmpelsen og særligt i forebyggelsen af rotter på egen grund. Roskilde Kommune og FORS A/S ønsker med en øget indsats at være med til at skabe mere proaktive borgere i forhold til forebyggelsen af rotter.

Når Kommunen informerer og vejleder borgerne om rotter, så sker det typisk ved den direkte kontakt mellem bekæmperen og borgeren, men først når skaden er sket. Men der er også et ønske om, at borgere, som ikke har oplevet at få rotter at de bliver informeret om hvad der skal til for at undgå rotter, men også hvilke forpligtigelser den enkelte grundejer har, når det drejer sig om rotter. Nedenstående er nogle af de tiltage som Roskilde Kommune og FORS A/S tænker igangsat med hensyn til information og målrettede kampagner.

- Til generel information vil vi benytte kommunen og forsyningens hjemmeside til generel og nyttige informationer om forebyggelse af rotter.
  - Vi vil sikre, at borgere der bliver mødt af vores rottebekæmpere kan få udleveret relevant og ønsket information om forebyggelse af rotter
  - Vi vil udarbejde skriftlige vejledninger og informationer om rotter, som bekæmperen kan efterlade hos borgeren, da dette vil være medvirkende til, at den mundtlige information, som oftest gives også kan huskes efterfølgende

Gode råd til renholdelse og sikring er f.eks.:

- Affaldsstativer er sikret mod rotter – har affaldscontainer bundprop, skal denne altid være monteret
- Der må ikke efterlades spiseligt affald
- Undgå rod på ejendommen
- Undgå tæt vegetation, materialer etc. op ad husmuren/bygninger
- Hønsegårde, kaninbure mv. skal være rottesikre, *i højden og i dybden*
- Fuglefodring i begrænset omfang
- Ingen forarbejdede madvarer i kompostbeholderen
- Ydermure, sokler og tage skal være intakte, rotter har kun brug for åbninger/sprækker over 2 cm
- Intakte ventilationsriste i sokkel og mur
- Vinduer og døre skal slutte tæt
- Undgå åbenstående kældervinduer eller sikre vinduet med net (maskevidde < 2 cm)
- Kloak og afløb skal være tætte
- Tjek samlebrønde med jævne mellemrum: Grus eller jord i bunden tyder på en defekt
- Huller i jorden uden opgravet jord, eller sammensunkne fliser kan være tegn på kloakbrud
- Faldstammeudluftning skal være forsynet med vakuumventil og evt. metalnet
- Tagnedløb skal udmunde under rist eller dæksel
- Afløbsriste skal være hele og fastskruede

- Roskilde Kommune og FORS A/S vil gennemføre mere målrettede kampagner
  - De målrettede kampagner kunne blandt andet have fokus på hønsehold og fuglefodring og deres betydning for rotteforekomst og hvordan man kan have høns eller fodre fugle uden at få rotter
  - I Roskilde Kommune findes der 8 haveforeninger – her kunne der med fordel udleveres informationsmateriale om bygningssikring, kompostering og håndtering af nedfaldsfrugter
- Roskilde Kommune og FORS A/S påtænker at være mere synlig med information om rotter i forbindelse med større planlagte kloakreoveringer. Her tænkes der typisk på korte indlæg ved afholdte borgermøder forud for igangsættelse af reoveringsprojekter

Indsatsen mod udsatte ejendomme og områder

Roskilde Kommune og FORS A/S vil sammen med den daglige bekæmpelse skærpe tilsynet med kommunens rideskoler/klubber for at sikre, at børn og unge sikkert kan opholde sig disse steder og undgå unødigt kontakt med rotter og deres smitterisiko. Derfor vil Roskilde Kommune og FORS A/S;

- Gennemføre tilsyn minimum en gang årligt på disse rideskoler/klubber
  - Det vil tilstræbes at disse tilsyn gennemføres af FORS A/S og bekæmpelsen
  - Roskilde Kommune og FORS A/S vil informere, vejlede og evt. påbyde tiltag for at mindske risikoen for rotter på de enkelte ejendomme.

Indsatsen på øer og holme i Roskilde Fjord

Rotteforekomst på fugleøerne er særlig vanskelig at håndtere. Dette skyldes blandt andet, at når der typisk er god grobund for en opblomstring af rottebestanden så er der typisk også sammenfald med de generelle fredningsbestemmelser, som begrænser menneskelig færdsel på øerne. En anden væsentlig grund er hvordan der i givet fald kan bekæmpes rotter disse steder. Her er fælder og lig-

nende ikke den mest optimale løsning, da der er risiko for at fuglene vil gå i disse fælder. Brug af gift er heller ikke hensigtsmæssigt – 1) fordi der er risiko for at fuglene kommer til giften eller spiser af døde forgiftede rotter og 2) at man i dag ikke må benytte giften på åbne arealer, som disse fugleøer. Derfor vil Roskilde Kommune og FORS A/S;

- Kun foretage bekæmpelse efter anmeldelse og i det omfang, at rotteforekomsten vurderes kritisk for den ynglende fuglebestand.
- Sikre at skulle rotte forekomme på nogle af disse øer, at der gives hurtig tilbagemelding fra ornitologer og bekæmpelsen igangsættes inden problemet er omfangsrigt og gerne inden fredningsbestemmelserne er i kraft.

For hver situation, hvor der er behov for bekæmpelse vil Roskilde Kommune og FORS A/S inddrage Miljøstyrelsen, da kun de kan give dispensation for anvendelse af gift disse steder

Indsatsen vedrørende de nye tilsynspligtige ejendomme

Tilsynet på de nye tilsynspligtige ejendomme vil være af en mere omfattende karakter end de tidligere kampagnebesøg. Alle tilsyn vil blive gennemført i perioden 1. oktober til og med udgangen af februar.

Rottebekæmpelsen vil, så vidt muligt sammen med grundejeren, gennemgå ejendommen for tegn på rotter ude så vel som inde. Hvis ejer ikke er tilstede ved besøget, vil den kommunale rottebekæmpelse gennemgå ejendommen for tegn på rotter på de udendørs og tilstødende arealer.

Hvis rottebekæmpelse ved gennemgang af ejendommen finder tegn på rotter, vil der blive oprettet en anmeldelse og rottebekæmpelse vil blive igangsat.

Hvis den kommunale rottebekæmpelse bliver opmærksom på uhensigtsmæssige forhold (manglende rottesikring og renholdelse) på ejendommen, som kan tiltrække eller har tiltrukket rotter, så vil ejer blive bedt om at bringe disse forhold i orden.

Forud for tilsyn vil Roskilde Kommune og FORS A/S sikre, at der hvert år foreligger en opdateret liste over de ejendomme, hvor der skal gennemføres et tilsyn.

4.3 Den private rottebekæmpelse i Roskilde Kommune

Privat bekæmpelse af rotter er tilladt i Roskilde Kommune. Der er dog en række retningslinjer, som foruden den gældende lovgivning og vejledning, som skal følges.

Med privat rottebekæmpelse forstås der rottebekæmpelse udført af enten R1 eller R2 autoriserede personer. I det følgende er der givet en beskrivelse af, hvilke krav Roskilde Kommune stiller til privat rottebekæmpelse under henholdsvis R1 og R2 autorisation.

Alle former for privat rottebekæmpelse vil altid ske uden omkostninger for Roskilde Kommune, og det understreges, at der ikke kan gives fritagelse for betaling af rottegebyret ved afholdelse af privat rottebekæmpelse, indgåelse af aftaler om sikringsordninger og/eller R2 bekæmpelse på egen ejendom.

Privat rottebekæmpelse ved R1-autorisation.

1. Dette omfatter bekæmpelse;
  - a. i en privat sikringsordning
    - i. den private sikringsordning, omfatter, som udgangspunkt, altid en grundig bygningsgennemgang, som fornyes minimum hvert 3. år og hver gang der overgås til ny aftale.
  - b. af et autoriseret skadedyrsfirma, hvor en borger måtte ønske dette. Dvs., hvor en borger fravælger den kommunale rottebekæmpelse.
2. Alle nye, ændrede eller opsagte aftaler skal indberettes til kommunen
3. Al forekomst af rotter skal straks anmeldes til Roskilde Kommune
  - a. Ved anmeldelse, skal det meget tydeligt fremgå, om privat bekæmpelse varetager rottebekæmpelsen, eller om det skal varetages af den kommunale rottebekæmpelse
4. Der kan kun foretages bekæmpelse af rotter efter, at der er indgivet skriftlig besked til Roskilde Kommune
5. Der skal efter endt rottebekæmpelse fremsendes oplysninger til Roskilde Kommune vedrørende bekæmpelsen, som oplyst i bekendtgørelsens bilag 6. Dette skal ske senest 30 dage efter endt bekæmpelse

6. Ved bekæmpelse med gift skal der foretages evaluering af bekæmpelsesforløbet og foretage eventuelle tilretninger, hvis giftbekæmpelsen ikke er afsluttet indenfor 35 dage
  7. De steder, hvor der kun er indgået aftale om sikringsordning omfattende musebekæmpelse, gør Roskilde Kommune opmærksom på, at giftbekæmpelse af mus kun må ske ved anvendelse foderstationer, hvortil rotter ikke har adgang.
  8. Anvendes der foderstationer med gift til bekæmpelse af mus, hvortil også rotter har adgang, skal dette straks og forud for bekæmpelsens igangsættelse anmeldes til kommunen og de lovgivningsmæssige regler for rottebekæmpelse vil da være gældende, som f.eks.
    - a. overholdelse af resistensstrategien
    - b. Udfyldelse af bilag 6, som skal fremsendes senest 30 dage efter endt bekæmpelse
  9. Ved utilstrækkelig rottebekæmpelse, manglende overholdelse af de lovgivningsmæssige og kommunale krav vil Roskilde Kommune kunne forbyde fortsat bekæmpelse ved den R1-autoriserede/bekæmpelsesfirmaet på den pågældende ejendom
  10. Forebyggende sporing af rotteforekomst, såvel som museforekomst, må ikke ske med anvendelse af gift. Alle former for giftfrie sporingsformer samt dræbende fælder er til ladet.
- 5) Al forekomst af rotter skal straks anmeldes til Roskilde Kommune
    - a. Ved anmeldelse, skal det meget tydeligt fremgå, om den R2- autoriserede selv varetager rottebekæmpelsen, eller om det skal varetages af den kommunale rottebekæmpelse
  - 6) Ved anmeldelse af rotter på en ejendom omfattet af R2-autorisation, vil den kommunale rottebekæmpelse, efter modtagelse af anmeldelsen foretage et opfølgende tilsynsbesøg indenfor 8 dage, med henblik på;
    - a. i samarbejde med den R2- autoriserede at vurdere den igangsatte rottebekæmpelse
    - b. at vejlede eller igangsætte nødvendig handling vedr. udbedring af eventuelle fejl og mangler med hensyn til rottesikring og renholdelse
  - 7) Den R2-autoriserede skal efter endt rottebekæmpelse fremsende oplysninger til Roskilde Kommune vedrørende bekæmpelsen, som oplyst i bekendtgørelsens bilag 6. Dette skal ske senest 30 dage efter endt bekæmpelse
  - 8) Den kommunale rottebekæmpelse vil foretage opfølgende besøg senest 35 dage efter indgivelse af anmeldelse med henblik på at vurdere;
    - a. Om der fortsat er rotteaktivitet
    - b. Om bekæmpelsen har været utilstrækkelig (bl.a. på baggrund af det udfyldte bilag 6 (udfyldt af den R2- autoriserede)
    - c. Om der er rettet op på tidligere anmærkede forhold vedrørende manglende rottesikring og renholdelse
  - 9) De steder, hvor den R2-autoriserede kun bekæmper mus, skal bekæmpelsen, som udgangspunkt ske ved anvendelse af foderstationer, hvortil rotter ikke har adgang.
  - 10) Anvendes der foderstationer med gift til bekæmpelse af mus, hvortil også rotter har adgang, skal dette straks og forud for bekæmpelsens igangsættelse anmeldes til kommunen og de lovgivningsmæssige regler for rottebekæmpelse vil da være gældende, som f.eks.
    - a. overholdelse af resistensstrategien

Privat rottebekæmpelse ved R2-autorisation

- 1) Dette omfatter kun
  - a. at der kan foretages bekæmpelse af rotter på egen erhvervsgrund, hvis grundejer er i besiddelse af R2- autorisation
- 2) Ved opnåelse af R2-autorisation skal dette indberettes til kommunen med angivelse af;
  - a. tidspunkt for opnåelse
- 3) En R2-autoriseret må ikke foretage bekæmpelse på anden ejendom, som ikke ejes af den R2-autoriserede
- 4) Al form for giftbekæmpelse (gælder for både bekæmpelse af rotter og mus) må kun foretages af den R2-autoriserede

- b. Udfyldelse af bilag 6, som skal fremsendes senest 30 dage efter endt bekæmpelse
- 11) Ved utilstrækkelig bekæmpelse, manglende overholdelse af de lovgivningsmæssige og kommunale krav vil Roskilde Kommune kunne forbyde fortsat bekæmpelse ved den R2-autoriserede
  - 12) Ved forhold eller områder, hvor Roskilde Kommune vurderer, at der kan være tale om resistens, vil Roskilde Kommune overtage rottebekæmpelsen.
    - a. Da det jf. den nye resistensstrategi skal anvendes stærkere gift ved resistens. R2-autorisationen giver ikke mulighed for anvendelse af de stærkeste gifte
  - 13) Den R2-autoriserede må gerne lave en forebyggende sporing af rotteforekomst såvel som for museforekomst. Sporingen må ikke ske med anvendelse af gift. Alle former for giftfrie sporingsformer samt dræbende fælder er tilladt.

Roskilde Kommune vil ved stikprøvekontrol uanmeldt kunne møde op på virksomheder eller ejendomme omfattet af både R1-autoriserede aftaler eller af en R2-autorisation, med henblik på at sikre at ovenstående krav overholdes, samt at der ikke er alvorlige fejl og mangler med hensyn til rottesikring og renholdelse.

Hvis Roskilde Kommune bliver bekendt med, at der foretages privat rottebekæmpelse i strid med ovenstående, som f.eks. at man fejlagtigt bekæmper "mus" ved brug af foderkasser, hvortil rotter har adgang, vil Roskilde Kommune kunne fratage enten den R1- eller den R2-autoriserede mulighed for at fortsætte med bekæmpelsen på ejendommen.

Ved grove forsømmelser og/eller at der er tale om gentagne overtrædelser vil den R1- eller den R2-autoriserede kunne blive anmeldt til Miljøstyrelsen, kemikalieinspektionen og/eller indgivet politianmeldelse med henblik på bødestraf.